

**BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER
MÜŞAVİRLİĞİ**

Gazete Kupürleri

26.09.2026

İSLAM ÇAĞA EN GÜÇLÜ REÇETEDİR

Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. **Safi Arpaguş**, "O'nun getirdiği mesaj, sadece belli bir döneme ve topluma değil, bütün insanlığa hitap etmektedir, evrenseldir. İnsani, ahlaki, siyasi, iktisadi ve çevresel krizlerden bunalan dünya, bir güven ve adalet zemini, bir barış ve huzur iklimi aramaktadır. Bu bağlamda insanlığın arayışına çözüm olacak en güçlü reçete, hiç şüphesiz Hz. Peygamber'in davet ve temsil ettiği **İslam**'ın evrensel ilke ve değerleridir" dedi.

MEVLİD-i NEBİ SEMPOZYUMU

Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. **Safi Arpaguş**, **Diyanet İşleri Başkanlığı** tarafından İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Elmalıkent Yerleşkesi'nde "Doğumunun 1500. Yılında Alemlere Rahmet Hz. Muhammed (S.A.V)" başlığıyla düzenlenen Uluslararası Mevlid-i Nebi Sempozyumu'nun açılışında yaptığı konuşmada, insanoğlunun tarih boyunca daima barış, huzur ve güven arayışı içinde olduğunu söyledi. Rahmet Elçisi'nin rehberliğinin bireysel huzurun temini ve toplumsal adaletin tesisinde olduğu gibi küresel meselelerin çözümünde de insanlık için eşsiz bir imkan olduğunu aktaran Arpaguş, şunları kaydetti:

RAHMET ELÇİSİNİN MESAJI BÜTÜN İNSANLIĞA HİTAP ETMEKTEDİR

"O'nun getirdiği mesaj, sadece belli bir döneme ve topluma değil, bütün insanlığa hitap etmektedir, evrenseldir. Bugün dünyamız, savaşlar, katliamlar, adaletsizlikler, zorunlu göçler, yoksulluk, ayrımcılık, şiddet ve çevre sorunları gibi devasa sınamalardan geçmektedir. Cenab-ı Hakk'ın Kur'an-ı Kerim'de ifade buyurduğu üzere yeryüzü, 'insanın kendi elleriyle yapıp ettiklerinin en acı sonuçlarına' sahne olmaktadır. Dünya genelinde yaşanan ve tüm insanlığı olumsuz bir şekilde etkileyen bu durum, aynı zamanda küresel boyutta yeni arayışları da gündeme getirmektedir. İnsani, ahlaki, siyasi, iktisadi ve çevresel krizlerden bunalan dünya, bir güven ve adalet zemini, bir barış ve huzur iklimi aramaktadır. Bu bağlamda insanlığın arayışına çözüm olacak en güçlü reçete, hiç şüphesiz Hz. Peygamber'in davet ve temsil ettiği **İslam**'ın evrensel ilke ve değerleridir."

HZ. MUHAMMED (SAV) İNSANLIĞIN REHBERİDİR

DIYANET İşleri Başkanı Prof. Dr. Safi Arpaguş, "Doğumunun 1500. Yılında Âlemlere Rahmet Hz. Muhammed (SAV)" başlığıyla düzenlenen Uluslararası Mevlid-i Nebi Sempozyumu'nun açılışında yaptığı konuşmada, insanoğlunun tarih boyunca daima barış, huzur ve güven arayışı içinde olduğunu söyledi. Arpaguş, "Resul-i Ekrem, insanlığın öncüsü ve rehberidir. Onun getirdiği mesaj, sadece belli bir döneme ve topluma değil, bütün insanlığa hitap etmektedir, evrenseldir" ifadelerini kullandı.

67 ülkeden yayıncı İstanbul'da buluştu

► Uluslararası Dini Yayıncılar Birliği tarafından, **Diyanet İşleri Başkanlığı**, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile TİKA'nın destekleriyle düzenlenen "Uluslararası **İslami** Yayıncılık Çalıştayı", İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'nin (İZÜ) ev sahipliğinde başladı. 72 ülkeden 247 üye ile 67 ülkeden 250'ye yakın yayıncıyı İstanbul'da buluşturan çalıştayın açılışına Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Dr. Coşkun Yılmaz, Türkiye Uluslararası **İslam**, Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (TİBÜ) Rektörü Prof. Dr. Mehmet Görmez ve İZÜ Rektörü Prof. Dr. İsmail Küçük'ün de aralarında olduğu akademisyenler ve yayıncılar katıldı. 3 gün sürecek programda uluslararası yayıncılık iş birlikleri, telif ve çeviri faaliyetleri, ortak yayın projeleri ve **İslami** yayıncılığın geleceği ele alınacak.

İSLAMİ ESERLER FARKLI DİLLERE KAZANDIRILMALI

Uluslararası Dini Yayıncılar Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Mehmet Bulut, açılış konuşmasında, birliğin temellerinin 2021'de İstanbul'da 30 ülkeden

yayıncının katılımıyla atıldığını hatırlattı. **İslam** medeniyetinin yazılı mirasının yeniden ortaya çıkarılması gerektiğine dikkat çeken Bulut, farklı dillerde tercüme, uluslararası kitap fuarları, ortak yayın projeleri ve dijital yayıncılık alanında iş birliklerinin artırılacağını kaydetti. Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Coşkun Yılmaz da İstanbul'un asırlar boyunca **İslam** dünyasının ilim ve ilham merkezlerinden biri olduğunu belirterek, yayıncılık faaliyetlerinin bu mirasın geleceğe taşınmasında önemli rol oynadığını kaydetti. **İslam** medeniyetinin eserlerinin farklı dillere kazandırılmasının önemine değinen Yılmaz, ortak

İslami yazmalar kataloğu oluşturulması, ortak araştırma merkezleri kurulması ve yazma eserlerin restorasyonu ile kataloglanması konusunda iş birliğine hazır olduklarını ifade etti.

İSTANBUL DEKLARASYONU İLAN EDİLECEK

Programın bugün gerçekleştirilecek genel kurulunda birliğin gelecek dönem çalışmaları ele alınacak ve yönetim kurulu seçimi yapılacak. Genel kurulun ardından hazırlanan raporlar katılımcılara sunulacak. Çalıştay boyunca yürütülen görüşmeler sonucunda "İstanbul Deklarasyonu" ilan edilecek.

► NESLİHAN ÖNDER İSTANBUL

BİR ÖĞRENCİ DE SİZ YETİŞTİRİN

Türkiye Diyanet Vakfı (TDV), eğitime sunulan desteğin sürdürülebilirliğini güçlendirmek amacıyla "Bir Öğrenci Yetiştiriyorum" temasıyla bağış kampanyası başlattı. "Eğitim ile Değişir Dünya" şiarıyla yurt içi ve uluslararası öğrencilere yönelik eğitim faaliyetleri sürdürülürken, **Diyanet** Bursları kapsamında yürütülen programlarla farklı kademelerde öğrenim gören öğrencilerin eğitim giderleri destekleniyor. **Kur'an kursu** ve hafızlık eğitiminden **imam** hatip lisesine, üniversiteden yüksek lisans ve doktora kadar farklı eğitim kademelerinde çalışmalar yürüten **TDV**, yıllık 8 bini

aşkın öğrencinin burs ve eğitim giderlerine katkıda bulunuyor.

Kampanya kapsamında aylık düzenli veya serbest tutar şeklinde bağış modeli uygulanacak. Hayırseverler, düzenli bağışlarıyla ihtiyaç sahibi öğrencilerin eğitim giderlerinin karşılanmasına katkıda bulunabilecek. "Bir Öğrenci Yetiştiriyorum" kampanyasına destek olmak isteyen hayırseverler, "EĞİTİM" yazıp 5601'e göndererek, 25 lira katkıda bulunabilecek. Ayrıca "**bagis.tdv.org**" internet sitesi, il ve ilçe **müftülüklerinden** veya **TDV** mobil bağış uygulamaları aracılığıyla da projeye katkı sağlanabilecek.

TDV 'Bir Öğrenci Yetiştiriyorum' kampanyasını başlattı

Türkiye Diyanet Vakfı (TDV), öğrencilerin eğitim giderlerine yönelik desteğin sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla "Bir Öğrenci Yetiştiriyorum" temasıyla yeni bir bağış kampanyası başlattı. "Eğitim ile Değişir Dünya" anlayışıyla yurt içi ve yurt dışında eğitim faaliyetleri yürüten TDV, Diyanet Bursları kapsamında farklı eğitim kademelerinde öğrenim gören öğrencilerin eğitim masraflarına katkı sağlıyor.

Vakıf, Kur'an kursu ve hafızlık eğitiminden imam hatip liselerine, üniversitelerden yüksek lisans ve doktora programlarına kadar farklı alanlarda öğrencilere destek sunuyor. TDV'nin burs ve eğitim programlarından her yıl 8 binden

fazla öğrenci yararlanıyor.

DÜZENLİ BAĞIŞ MODELİ UYGULANACAK

TDV tarafından hayata geçirilen "Bir Öğrenci Yetiştiriyorum" kampanyasıyla eğitim desteğinin daha fazla öğrenciye ulaştırılması ve düzenli hale getirilmesi hedefleniyor. Kampanya kapsamında aylık düzenli bağış veya belirlenen tutarda tek seferlik bağış yapılabilecek. Düzenli bağış modeliyle ihtiyaç sahibi öğrencilerin eğitim giderlerine yıl boyunca katkı sağlanması amaçlanıyor. Kampanyaya destek vermek isteyenler, telefonlarının mesaj bölümüne "EĞİTİM" yazarak 5601 numarasına SMS gönderip 25 TL bağış yapabilecek. Bağışlar

ayrıca TDV'nin internet sitesi, il ve ilçe müftülükleri ile mobil bağış uygulamaları üzerinden de gerçekleştirilebilecek. TDV, kampanyayla öğrencilerin eğitimlerini daha iyi koşullarda sürdürebilmeleri için ihtiyaç duydukları maddi desteğin düzenli şekilde karşılanmasını amaçlıyor.

TDV'DEN ANLAMLI KAMPANYA...

“BİR ÖĞRENCİ YETİŞTİRİYORUM” TEMASIYLA BAĞIŞ KAMPANYASI BAŞLATTI

Türkiye Diyanet Vakfı (TDV), eğitime sunulan desteğin sürdürülebilirliğini güçlendirmek amacıyla “Bir Öğrenci Yetistiriyorum” temasıyla bağış kampanyası başlattı.

■ **TÜRKİYE Diyanet Vakfı (TDV)**, eğitime sunulan desteğin sürdürülebilirliğini güçlendirmek amacıyla “Bir Öğrenci Yetistiriyorum” temasıyla bağış kampanyası başlattı. Vakıftan yapılan açıklamaya göre, “Eğitim ile Değişir Dünya” sloganıyla yurt içi ve uluslararası öğrencilere yönelik eğitim faaliyetleri sürdüren, **Diyanet** Bursları kapsamında yürütülen

len programlarla farklı kademelerde öğrenim gören öğrencilerin eğitim giderleri destekleniyor. **Kur'an kursu** ve hafızlık eğitiminden **imam hatip lisesine**, üniversiteden yüksek lisans ve doktora kadar farklı eğitim kademelerinde çalışmalar yürüten **TDV**, yıllık 8 bini aşkın öğrencinin burs ve eğitim giderlerine katkıda bulunuyor. **TDV**, sağ-

ladığı eğitim desteğinin daha fazla öğrenciye ulaşması ve sürekliliğinin sağlanması amacıyla “Bir Öğrenci Yetistiriyorum” kampanyasını hayata geçirdi. Kampanya kapsamında aylık düzenli veya serbest tutar şeklinde bağış modeli uygulanacak. Hayırseverler, düzenli bağışlarıyla ihtiyaç sahibi öğrencilerin eğitim giderlerinin karşı-

lanmasına katkıda bulunabilecek. “Bir Öğrenci Yetistiriyorum” kampanyasına destek olmak isteyen hayırseverler, “EĞİTİM” yazıp 5601'e göndererek 25 lira katkıda bulunabilecek. Ayrıca “bagis.tdv.org” internet sitesi, il ve ilçe **müftöliklerinden** veya **TDV** mobil bağış uygulamaları aracılığıyla da projeye katkı sağlanabilecek.

Bosna'da 100 yetime burs

TÜRKİYE Diyanet Vakfı (TDV) tarafından yürütülen “Unutursan Yetim Kalır” projesi kapsamında Bosna Hersek'te 100 yetim ve öksüz çocuğa 2026 yılı 2. dönem bursları verildi. Saraybosna Din Hizmetleri Müşavirliği koordinesinde, İstanbul İl Yetim Koordinatörlüğü ve Saraybosna **Müftülüğü** iş birliğiyle düzenlenen programda çocuklara eğitim desteği sağlandı. Din Hizmetleri Müşaviri Dr. Mustafa Güvenç, yetim ve öksüz çocukların her zaman yanında olmanın önemine dikkat çekti. **Haber Merkezi**

Nurtepe Merkez Camii'nin temeli atıldı

KÂĞITHANE'DE riskli yapı tespiti nedeniyle yeniden yapılmasına karar verilen Nurtepe Merkez Camii'nin temeli dualar eşliğinde atıldı. Nurtepe Mahallesi'nde mevcut yapının yerine inşa edilecek yeni Merkez Camii, toplam 3 bin 441 metrekarelik inşaat alanında hayata geçirilecek. Yaklaşık 1.360 metrekarelik arsa üzerinde yükselecek projede, ibadet alanlarının yanı sıra eğitim, sosyal ve kültürel kullanımlara yönelik bölümler de yer alacak. **Mustafa KAYA/SABAH**

Nurtepe Camii'ne YENİ KONSEPT

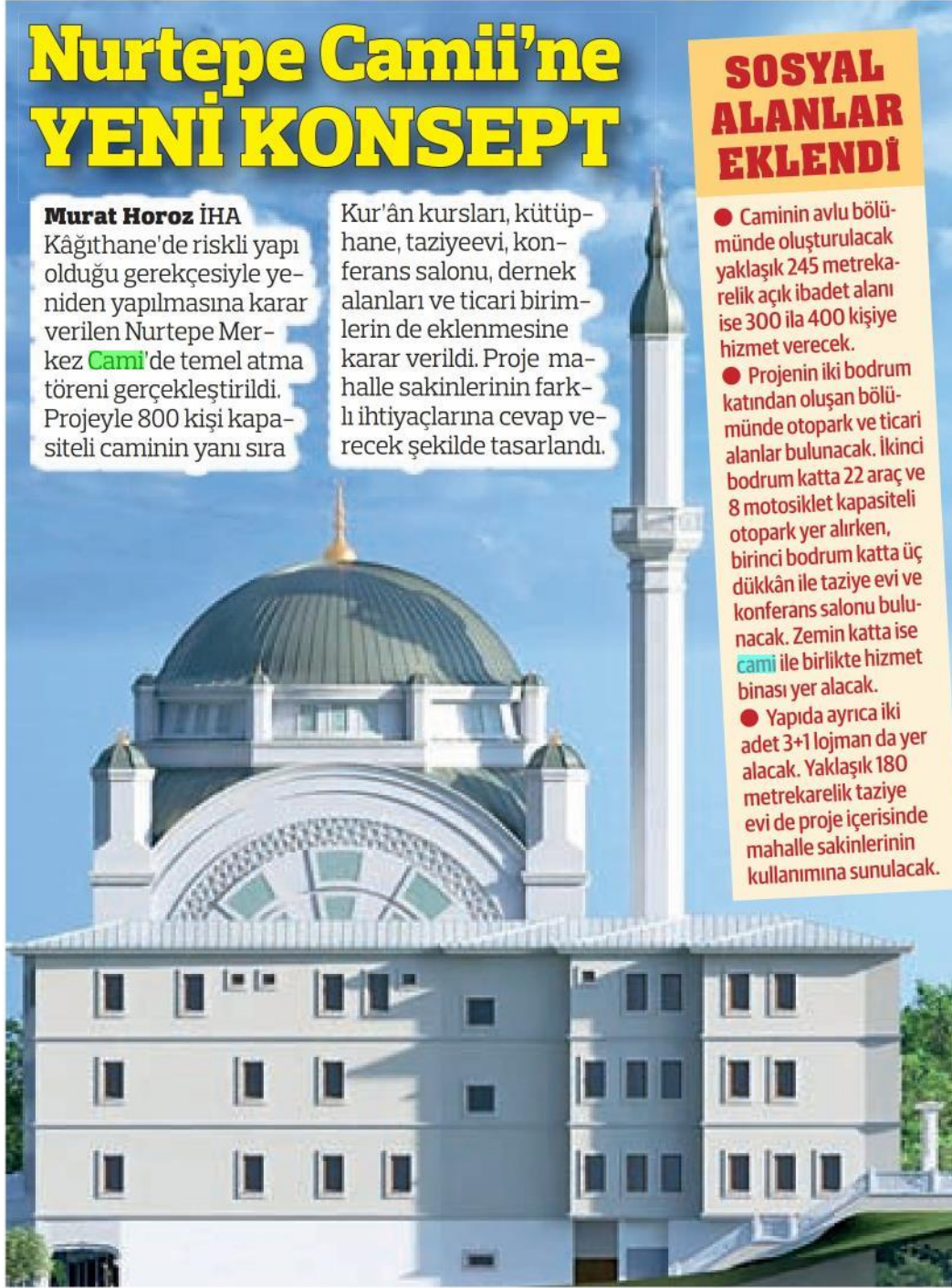
Murat Horoz İHA

Kâğıthane'de riskli yapı olduğu gerekçesiyle yeniden yapılmasına karar verilen Nurtepe Merkez Cami' de temel atma töreni gerçekleştirildi. Projeyle 800 kişi kapasiteli caminin yanı sıra

Kur'an kursları, kütüphane, taziyeevi, konferans salonu, dernek alanları ve ticari birimlerin de eklenmesine karar verildi. Proje mahalle sakinlerinin farklı ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde tasarlandı.

SOSYAL ALANLAR EKLENDİ

- Caminin avlu bölümünde oluşturulacak yaklaşık 245 metrekaRELİK açık ibadet alanı ise 300 ila 400 kişiye hizmet verecek.
- Projenin iki bodrum katından oluşan bölümünde otopark ve ticari alanlar bulunacak. İkinci bodrum katta 22 araç ve 8 motosiklet kapasiteli otopark yer alırken, birinci bodrum katta üç dükkân ile taziye evi ve konferans salonu bulunacak. Zemin katta ise cami ile birlikte hizmet binası yer alacak.
- Yapıda ayrıca iki adet 3+1 lojman da yer alacak. Yaklaşık 180 metrekaRELİK taziye evi de proje içerisinde mahalle sakinlerinin kullanımına sunulacak.

Kur'ân öğrenmenin yaşı yok

VAN'IN Erciş ilçesinde 70 yaşındaki Yakup Dağ ile 65 yaşındaki Şevket Batmaz, Kur'ân-ı Kerîm öğrenmek için camide Elifba derslerine başladı. Düzenli ders çalışan ikili, birkaç ay içinde Kur'ân-ı Kerîm okumayı öğrendi.

Hazret-i Ömer **Camii** İmam Hatibi Cumali Damar, Batmaz'ın 2 kilometrelik yolu 4-5 aydır yürüyerek derslere geldiğini belirterek, "Kur'ân öğrenmenin yaşı yoktur" dedi. Dağ ise Kur'ân okumayı öğrendiği için büyük mutluluk duyduğunu ifade etti. **Haber Merkezi**

YEREL BASINA BÜYÜK DESTEK

BİK Sakarya Bölge Müdürlüğü açıldı

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran'ın katılımıyla Basın İlan Kurumu (BİK) Sakarya Bölge Müdürlüğü'nün açılışı yapıldı. Burada konuşan BİK Genel Müdürü Abdulkadir Çay, basın kuruluşlarının ekonomik açıdan daha güçlü, nitelikli insan kaynağına sahip, teknolojik dönüşüme adaptasyonu yüksek ve değişen yayıncılık şartlarına karşı daha dayanıklı yapıya kavuşmasını temin etmeyi hedeflediklerini belirterek, "Bu doğrultuda 2026 yılının 8 ayı itibarıyla ülkemizdeki basın kuruluşlarımıza sağladığımız resmi ilan ve reklam desteğini 5 milyar 258 milyon liranın üzerine çıkarmış bulunuyoruz" dedi. Konuşmaların ardından İl Müftüsü Mehmet Aşık tarafından dua edildi, açılış kurdelesi kesilerek bina gezildi.

ŞEHİT UZMAN ÇAVUŞ COŞKUN SEVİM SON YOLCULUĞA UĞURLANDI

► Zeytin Dalı Harekâtı bölgesinde geçirdiği rahatsızlık sonucu kaldırdığı hastanede şehit olan 2 çocuk babası Uzman Çavuş Coşkun SevİM'in (48) cenazesi memleketi Elazığ'da toprağa verildi. Törene katılan şehidin ailesi ve yakınları gözyaşı döktü. Cuma namazının ardından İl Müftüsü Yusuf Bingöl, cenaze namazını kıldırarak dua etti. Elazığ Garnizon Şehitliğine götürülen şehidin cenazesi dualarla defnedildi. Törene, şehidin ailesi ve yakınları, Adalet Bakan Yardımcısı Abdullah Aydoğdu, Vali Numan Hatipoğlu, MHP Elazığ Milletvekili Semih Işıkver, Belediye Başkanı Şahin Şerifoğulları, 8. Kolordu Komutanı Tümgeneral Ümit Durmaz, Elazığ Cumhuriyet Başsavcısı Aşkın Yegün, Fırat Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fahrettin Göktaş, İl Emniyet Müdürü Aydın Karan, İl Jandarma Komutanı Tuğgeneral Alpaslan Doğan, siyasi parti ve kurum temsilcileri ile vatandaşlar katıldı.

Coşkun SevİM

İSHAK PAŞA SARAYI...

"DUALI SULTAN GÖMLEKLERİ" SERGİSİ AÇILDI

Ağrı'nın Doğubayazıt İlcesinde, Osmanlı padişahlarının savaşlarda galip gelmek ve kötülüklerden korunmak için giydikleri dualı gömleklerin replikalarından oluşan **"Dualı Sultan Gömlekleri"** Sergisi açıldı.

■ **AĞRI** İmam Hatipler Derneği'nce (ÖNDER), İshak Paşa Sarayı'nda serginin açılışı dolayısıyla program düzenlendi. Doğubayazıt Kaymakamı Mustafa Ayvat, İl Müftüsü İhsan İlhan, Ağrı ÖNDER İmam Hatipliler Derneği Başkanı Turgut Özmüş ve beraberindekilerin açılışını yaptığı sergide 25 eser yer alıyor. Asılları Topkapı Sarayı Mukaddes Emanetler Dairesi'nde sergilenen padişah gömleklerinin replikalarının bulunduğu eserler, sanatseverler tarafından ilgi gördü.

"KUR'AN-I KERİM'DEN AYETLER VE MANEVİ BİLGİLER VAR"

Kaymakam Ayvat, yaptığı konuşmada, serginin, Osmanlı'nın önem-

li eserlerinden İshak Paşa Sarayı'nda açılmasının anlamlı olduğunu söyledi. Ziyaretçilerin eserlere ilgi gösterdiklerini belirten Ayvat, şöyle konuştu: **"Sultanlarımız, peygamberimiz savaşa giderken herhangi bir rahatsızlıkları olduğunda bu şifalı gömlekleri giyiyorlardı ve Allah'ın 99 isminden biri olan, Şafi olan Allah'ın şifasını umuyorlar ve şifa buluyorlar. Birçok gömleğin üstünde Kur'an-ı Kerim'den ayetler ve manevi bilgiler var. Hem manen faydalanıyorlar hem de manevi anlamda şifa buluyorlar."** Ağrı ÖNDER Başkanı Özmüş de 4 gün sürecek serginin İbrahim Çeçen Üniversitesi'nde devam edeceğini anlattı.

KENYALI KADIN MÜSLÜMAN OLDU

MÜSLÜMAN olmak için Terme İlçe Müftülüğü'ne müracaat eden Kenya vatandaşı Sheila Chepchirchir Kosgei için ihtida merasimi düzenlendi. Merasim, Terme İlçe Müftülüğü Şube Müdürü Ahmet Çakır'ın Kur'an tilaveti ile başladı. Ardından Müslüman olan Sheila Chepchirchir Kosgei'ye İslâm dini hakkında bilgi veren İlçe Müftüsü Ömer Ergül, "İslâm kişiyi yeniden doğmuş gibi tertemiz kılar ve insan adeta hayata sıfırdan başlar. Genç kardeşimize bir ömür boyu İslâm üzere yaşamasını Rabbimden niyaz ediyorum." ifadelerini kullandı. Şahitler huzurunda Kelime-i Şehadet getirerek Müslüman olan Sheila Chepchirchir Kosgei, "Sıla" ismini aldı. Haber Merkezi

Terme İlçe Müftülüğü'ne müracaat eden Kenya vatandaşı Sheila Chepchirchir Kosgei için ihtida merasimi düzenlendi.

MİA'DAN ALMANYA'DA AŞIRI SAĞ ANALİZİ: YENİ BİR TANINMA SORUNU ÜRETEBİLİR

ASLIHAN ALTAY KARATAŞ Ankara

Milli İstihbarat Akademisi (MİA), Almanya'da aşırı sağın yükselişine mercek tuttu. Baki Laleoğlu tarafından kaleme alınan analizde, aşırı sağın yükselişinin Batı dünyasında uzun süredir devam eden ve giderek derinleşen dönüşümün Almanya'daki yansıması olarak ele alınması gerektiğine dikkat çekildi. Almanya'da aşırı sağın yükselişinin liberal demokrasiler ile geleneksel siyasi aktörlerin temsil ve meşruiyet üretme kapasitesindeki zayıflamanın bir sonucu olduğu vurgulandı.

Seçi ortaklık modeli

Aşırı sağın yükselişinin Türkiye ile ilişkilere etkisi değerlendirilirken, AfD'nin Türkiye'yi kültürel olarak Avrupa'ya ait görmediği, buna karşılık "önemli bir stratejik ve ekonomik ortak" olarak tanımlandığı kaydedilerek bu durumla ilgili "Avrupalı aktörler nezdinde üyelik ve normatif bütünleşme perspektifinin gerilemesi; ticaret, göç, güvenlik, enerji ve bölgesel

Aşırı sağcı Almanya için Alternatif (AfD) partisinin Mecklenburg-Vorpommern eyalet seçimlerinden önce Schwerin kentinde düzenlendiği mitingden...

krizlerin yönetimi gibi daha sınırlı alanlara dayanan seçici bir ortaklık modelini güçlendirebilir" tespitinde bulunuldu.

Asıl risk

Almanya'da yaşayan Türk ve Müslüman topluluklar açısından ise asıl riskin, fiziksel saldırılardan daha ziyade hukuki vatandaşlık ile kültürel aidiyet arasına mesafe koyan söylemin normalleşmesi olduğu kaydedilirken çifte vatandaşlık, aile birleşimi ve yabancı

ülkelerle sürdürülen bağların güvenlik tartışmalarına dâhil edilmesinin, özellikle ikinci ve üçüncü kuşak göçmen kökenli vatandaşlar açısından yeni bir tanınma sorunu üretme potansiyeli taşıdığı vurgulandı. AfD'nin yaklaşımının siyasal ile toplumsal düzeyde normalleşmesinin **İslamofobi**'yi kurumsallaştırdığı ve **Müslümanların** kamusal görünüşünün başlı başına bir güvenlik problemi olarak değerlendirilmesine yol açtığı kaydedildi.

Aşırı sağ Almanya'da SEBEP DEĞİL SONUÇ

Milli İstihbarat Akademisi, Almanya'da aşırı sağın yükselişinin geçici krizlerden çok, derinleşen temsil ve meşruiyet sorunlarından beslendiğini ortaya koydu. Analizde. Alman demokrasisinin geleceği için aşırı sağın normalleşmesinden kapsayıcı politikalarla temsil krizinin aşılmasına uzanan üç senaryo çizildi.

► Milli İstihbarat Akademisi (MİA), Almanya'da aşırı sağın yükselişini mercek altına aldı. Analizde, aşırı sağın geçici krizlerin ürünü olmadığı, temsil ve meşruiyet sorunlarının bir sonucu olarak güç kazandığı belirtildi. Alman demokrasisinin geleceğine ilişkin üç senaryo ortaya konuldu.

MİA'nın "Almanya'da Aşırı Sağ: Liberal Demokrasinin Temsil Krizi" başlıklı analizi yayımlandı. Çalışmada, aşırı sağın yükselişinin yalnızca 11 Eylül sonrası artan **İslamofobi** ve yabancı düşmanlığı, 2008 ekonomik krizi, 2015-2016 göç dalgası ve pandemiyle açıklanamayacağı vurgulandı. Bu gelişmelerin, uzun süredir var olan yapısal gerilimleri görünür hale getirdiği kaydedildi.

STATU KAYBI AFD'Yİ BESLEDİ

AfD'nin başarısı, aşırı sağın yalnızca yükselmesi değil, biçim değiştirmesi olarak değerlendirildi. İşsizlik ve gelir eşitsizliği gibi

ekonomik göstergelerden çok, seçmenlerin hissettiği göreceli statü ve kayıp algısının etkili olduğu belirtildi. AfD'nin düşük gelirli kesimlerin yanı sıra kültürel statü kaybı hisseden orta sınıf ve kırsal seçmenden de destek aldığı aktarıldı. Rusya-Ukrayna Savaşı, enerji ve güvenlik sorunları, dezenformasyon, yapay zekâ ve otomasyonun mevcut kırılganlıkları derinleştirdiğine dikkat çekildi.

Türkiye-Almanya ilişkilerinde ise AfD'nin Türkiye'yi kültürel olarak Avrupa'nın dışında görmesine karşın "önemli bir stratejik ve ekonomik ortak" olarak tanımladığı belirtildi. İlişkilerin ticaret, güvenlik, savunma, göç ve enerji gibi alanlara dayanan daha seçici bir ortaklığa kayabileceği değerlendirildi. Almanya'daki Türk ve **Müslümanlar** açısından ise tartışmanın "Kimler Alman vatandaşlarıdır?" sorusundan "Kimler gerçekten Almanya'ya aittir?" sorusuna

kaydına dikkat çekildi.

Alman demokrasisinin geleceğine ilişkin üç senaryo ortaya konuldu. İlkinde popülist ve aşırı sağ siyasetin kurumsallaşarak olağanlaşması, ikincisinde merkez partilerin aşırı sağla rekabet için merkezden uzaklaşarak bu söylemleri meşrulaştırması, üçüncüsünde ise temsil krizi ve dışlanmışlık hissine karşı kapsayıcı politikalarla demokratik meşruiyetin güçlendirilmesi ele alındı. Aşırı sağla mücadelenin yalnızca hukuki ve güvenlikçi önlemlerle yürütülmesinin yetersiz kalacağı aktarıldı. Çalışmanın temel yaklaşımı "Aşırı sağ, Almanya'da 'sebe' değil 'sonuç'tur" ifadesiyle ortaya konuldu. Alman demokrasisi açısından asıl meselenin aşırı sağın iktidara gelip gelmeyeceğinden çok, söylem ve siyasal mantığının ne ölçüde normalleşeceği olduğu vurgulandı.

► ANKARA

OGUZHAN
URUSAN

AHMET
VAROL

ahmetvarol@yeniakit.com.tr

Yusuf El-Karadavi'yi anıyoruz

Muhtelif eserleri Türkçeye tercüme edildiği ve Türkiye'de düzenlenen birçok etkinliğe katılmış olduğu için Türkiye'de de yakından tanınan değerli ilim adamı Prof. Dr. Yusuf El-Karadavi'nin vefatının dördüncü yıl dönümü münasebetiyle bugünkü yazımızda ondan söz etmek istiyorum.

Aslen Mısırlı olan ancak ülkesindeki zulüm yönetimi sebebiyle hayatının büyük bir kısmını kendi öz vatanı dışında, hicret yurdunda geçirmek zorunda kalan, buna rağmen pek çok alanda verimli çalışmalar gerçekleştiren; İslam âleminin önde gelen ilim ve dava adamlarından El-Karadavi bir asra yakın süren bir ömrün ardından 26 Eylül 2022 tarihinde vefat etti.

Onurla İstanbul'da, Beyrut'ta, Doha'da, Hartum'da, Cezayir'de, Sana'da ve daha birçok farklı yerde bir araya gelme, görüşme fırsatı oldu. Bu şekilde farklı yerlerde farklı zamanlarda bir araya gelmemizin birinci sebebi Filistin davasıyla ilgili ortak çalışmalarımızdır. Çünkü Karadavi ilmi çalışmalarının yanı sıra **Müslümanların** davalarıyla ilgili aktivitelerle de önem veriyordu ve tabii ki Filistin direnişinin, Kudüs davasının onun nazarında özel bir yeri vardı. Bu yüzden kuruluşunda birlikte yer aldığımız Uluslararası Kudüs Müessesesi'nin uzun yıllar Mütavelli Heyeti başkanlığını yapmıştı.

O aynı zamanda Dünya **Müslüman** Alimler Birliği'nin kurucuları arasında yer almış ve 16 yıl süreyle bu kurumun başkanlığını sürdürmüştü. Bu kurum aynı zamanda **İslam** âleminde ilim adamlarını bir çatı altında bir araya getirerek ortak zeminde buluşturma amaçlı önemli bir girişimdir. Tüm ilim adamlarının üye olduğu bir teşkilat olamıyorsa da çok farklı ülkelerden ve farklı temayüllere sahip ilim adamlarını bir araya getirerek ortak zeminde buluşturmayı başarmıştı.

Bir akademisyen olmakla birlikte kendini üniversitenin duvarları içine kapatmamış, kültürel ve sosyal faaliyetlere çok zaman ayırıyordu. Bunu başarmak için de zamanını iyi değerlendirmek, dünyevi arzularıyla ilgili mesguliyetlere ayıracağı zamandan fedakar olmak zorunda kalıyordu. Bu sebeple diyebiliriz ki 96 yıl süren ömrünü mümkün olduğunca iyi değerlendirmeye, verimli olmak için elinden geleni yapmaya çalışmıştı.

Geriye çok sayıda ilmi ve fikri eser bıraktı. Yazdığı kitapların sayısının 1701 bulduğu hayatıyla ilgili araştırmalarda dile getiriliyor. Eserlerinin birçoğu Türkçeye de tercüme edildi. Ama kitap yazmak onun çalışmalarının sadece bir boyutunu oluşturuyordu.

Aynı zamanda bir akademisyen olması sebebiyle uzun yıllar üniversitede öğrenci yetiştirdi. Ama üniversitede ders verirken halkın geneline yönelik sohbetlerini ihmal etmedi. Cuma ve bayram hutbeleri okudu.

Çağın en önemli etki araçlarından olan medya organları üzerinden de davet ve bilgilendirme çalışmalarını yürüttü. Düzenlenen televizyon programlarında hem programcıların hem de izleyicilerin şer'i ve gündel konularla ilgili sorularını cevaplandırdı.

Bunun yanı sıra çok farklı ülkelerde konferanslar vererek hem ilmi konularda hem de **Müslümanların** çağdaş meseleleriyle ilgili bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları yaptı.

İnternetin toplumda etkili olmasıyla birlikte kişisel olarak bu aracı kullanıp konuşmalarının, makalelerinin ve fetvalarının internet üzerinden de takip edilmesini sağladı.

En önemli aktivite alanlarından biri sosyal faaliyetlerdir. Bu alanda birçok çalışmaya katkıda bulunmuştur. Sadece **İslam** coğrafyasında değil **Müslümanların** azınlıkta olduğu ülkelerde de onların organize olmalarına öncülük etmeye çalıştı. Avrupa'daki **Müslümanların** ilmi çalışmalarının organize edilmesine ve buradaki ilim adamlarının kendi aralarında bir irtibat ağı oluşturmalarına öncülük etti.

Davet çalışmalarında itidal çizgisinde kalmaya ve ümmetin tümüne hitap etmeye çalıştı. Ama **İslam**'ın hayatın tümünü kuşatan bir ilahi nizam olduğu mesajını vermeye özen gösterdi.

İlim adamlarının mirası eserleridir. Üstelik bu miras paylaşmakla azalmaz bilakis artar. Karadavi'nin bu yönden zengin bir miras bıraktığını söyleyebiliriz. Allah rahmet ve mağfiret eylesin.